

Ecologisch sloopbegeleiding Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart

Maart 2022
Maasarend, Praktisch in Ecologie
In opdracht van:
Fairway Projectontwikkeling BV

Ecologisch sloopbegeleiding Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart

Opdrachtgever:

Fairway Projectontwikkeling BV
Hogevaart 125
5161 PM Sprang-Capelle
Contactpersoon:
Dhr. F. van Unnik

Opdrachtnemer:

Maasarend, Praktisch in ecologie
Achthoven 34
4128 LW Lexmond
06-38193232
iris@maasarend.nl
www.maasarend.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 2022-023
Datum: 3 maart 2022

Auteur:

Iris van der Arend BSc

Kwaliteitscontrole:
Dennis Maas BSc

Inhoud

1.	Algemene werkbeschrijving	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Algemene werkbeschrijving	3
2.	Risicoanalyse	4
2.1	Werklocatie en werkgrens	4
2.2	Werkzaamheden	5
2.3	Wettelijk belang	5
2.4	Planning	6
2.5	Soortinformatie	6
3.	Risicomanagement.....	8
3.1	Deskundig handelen	8
3.2	Zorgvuldig handelen.....	8
4.	Verzamelen en uitwisselen gegevens.....	10
4.1	Controle actualiteit soortgegevens.....	10
4.2	Verzamelen.....	10
4.3	Overdrachtsmomenten	10
5.	Communicatie	11
5.1	Taakverdeling	11
5.2	Overlegmomenten	11
5.3	Evaluatie	11
6.	Omgang met calamiteiten	12
7.	Ecologisch logboek.....	13
	Literatuur	21
	Bijlage 1: Soortenomschrijving	22

1. Algemene werkbeschrijving

1.1 Inleiding

Fairway Projectontwikkeling BV is voornemens om het perceel met een voormalig schoolgebouw aan Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart te herontwikkelen voor woningbouw. Hiervoor wordt de huidige bebouwing gesloopt en verdwijnt de aanwezige groenstructuur op het perceel. In totaal worden er 22 nieuwe woningen gerealiseerd. Fairway Projectontwikkeling B.V. wil daarbij niet in overtreding raken van de Wet natuurbescherming 2017.

Fairway Projectontwikkeling BV heeft aan Maasarend, Praktisch in ecologie gevraagd om, als vervolg op de ecologische quickscan, het zolderonderzoek en de vleermuisinventarisaties, een ecologisch werkplan op te stellen. In vervolg op deze activiteiten is Maasarend gevraagd om de ecologische sloopbegeleiding te verzorgen. Hierbij behoort een logboek ecologische sloopbegeleiding, wat een dynamisch document is en ten alle tijden aanwezig is, indien er werkzaamheden worden uitgevoerd op de projectlocatie. Het ecologisch logboek kan zowel als hard copy of in digitale vorm aanwezig zijn en bekend zijn bij de uitvoerder. Werkzaamheden met betrekking tot de ecologie worden hier in opgenomen. Het daadwerkelijke logboek is te vinden in hoofdstuk 7 van dit document.

1.2 Algemene werkbeschrijving

Pulles Grond & Sloopwerken B.V. heeft van Fairway Projectontwikkeling B.V. de opdracht gegund gekregen, om de sloop te realiseren van de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart. De huidige bebouwing, inclusief alle bijgebouwen en het schoolplein, worden gesloopt en de aanwezige groenstructuur verdwijnt.

Werkzaamheden, waarop dit ecologisch werkplan van toepassing is, worden uitgevoerd vanaf begin februari 2022.

Hierbij worden handmatig de pannen van het dak gelicht en vervolgens worden de dakplaten handmatig verwijderd, totdat de ecooog de panden ecologisch kan vrijgeven.

De panden kunnen ecologisch worden vrijgegeven als er zekerheid is dat er geen fauna meer aanwezig is in het pand. Vervolgens wordt het pand verder deels machinaal gesloopt door Pulles Grond & Sloopwerken B.V..

Voorafgaande aan deze werkzaamheden vinden er eerst overige werkzaamheden voor asbestsanering plaats in de panden, startend eind januari 2022.

2. Risicoanalyse

2.1 Werklocatie en werkgrens

Het projectgebied bevindt zich aan de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart (Figuur 1) en valt onder de gemeente Moerdijk in de provincie Noord-Brabant.

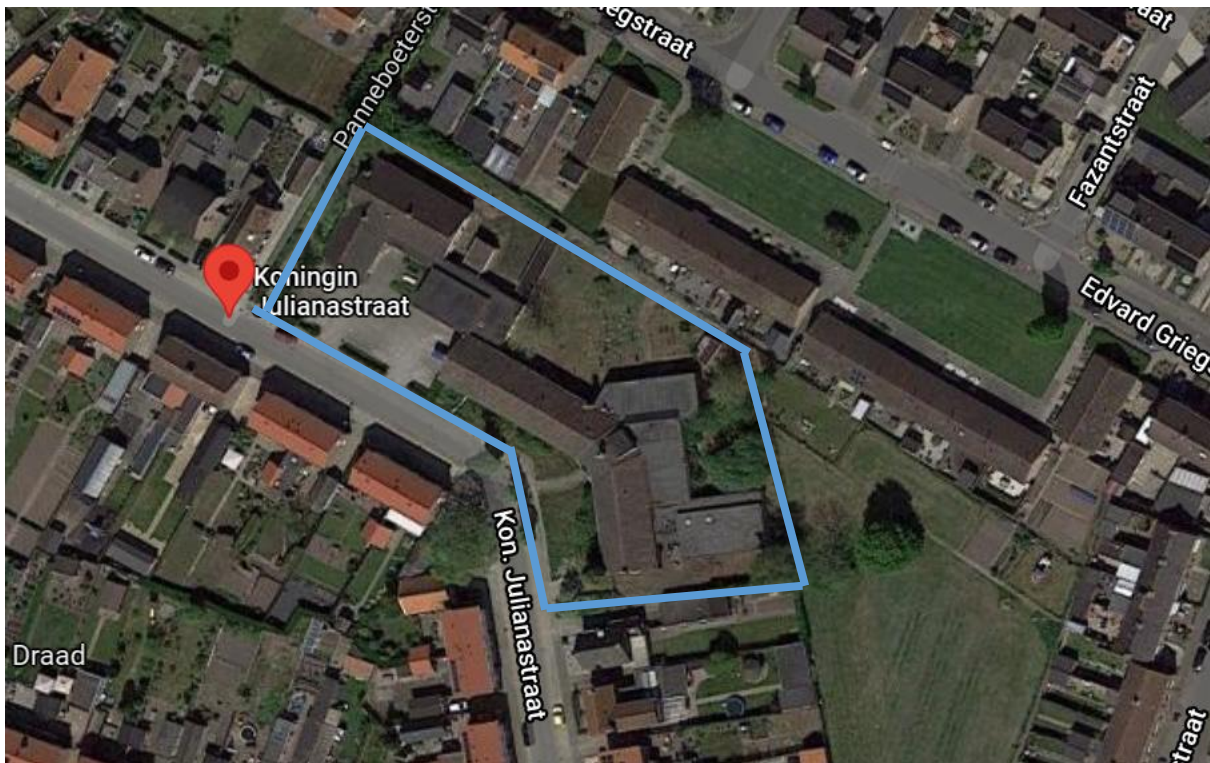
Figuur 1 Locatie van het projectgebied (Google Maps, 2022)

Het projectgebied betreft een voormalige school aan de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart.

Fairway Ontwikkeling B.V. heeft een ontwerp om 22 woningen op het perceel van de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart.

Hiervoor is het noodzakelijk, dat de voormalige school en bijgebouwen worden gesloopt. Naast de sloop van het pand en de bijgebouwen zal ook de omliggende groenstrook en het schoolplein worden verwijderd.

Figuur 2 Projectbegrenzing Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart (Google Maps, 2022)

2.2 Werkzaamheden

De huidige bebouwing in het projectgebied wordt gesloopt en ook de aanwezige groenstructuur wordt verwijderd. Vooraangaande aan het verwijderen van de groenstrook vindt er een ecologische schouw plaats op eventueel aanwezige fauna. Voordat de panden gesloopt worden, wordt eerst het overige aanwezige asbest verwijderd. Vervolgens wordt er gestart met het lichten van de dakpannen, wat handmatig zal gebeuren om de aanwezigheid van huismussen en of nesten van huismussen en gierzwaluwen uit te sluiten. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van een hoogwerker. Vervolgens worden de eerste dakplaten met een koevoet handmatig verwijderd in het bijzijn van de betrokken ecooloog. Na ecologische vrijgave van het projectgebied door de ecooloog, wordt de rest van het dak en de bebouwing grotendeels machinaal gesloopt. Materialen worden daarbij afgevoerd. Vervolgens wordt het terrein bouw klaar gemaakt en wordt er gestart met de realisatie van de nieuwbouw, waarbij natuurinclusief wordt gebouwd voor Gierzwaluw, Huismus en vleermuizen. Voor vleermuizen wordt er gewerkt met een toegankelijke spouwmuur, voor Gierzwaluw en Huismus wordt er nestgelegenheid ingebouwd in de woningen.

2.3 Wettelijk belang

De werkzaamheden vinden plaats in het kader van het wettelijk belang: "Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten."

De situatie, die is ontstaan door het vandalisme en de kans op herhaling van brandstichting, maakt dat de openbare veiligheid in gevaar is. Directe omwonenden en de gemeente Moerdijk vinden de huidige situatie niet meer acceptabel en eisen een snelle sloop van de school.

De school aan de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart krijgt een andere functie, van schoolfunctie naar woonfunctie. De panden voldoen niet meer aan de eisen van de huidige functie en er is op de betreffende locatie geen behoefte meer aan een schoolpand.

Daarnaast is er wel een tekort op de woningmarkt in Fijnaart.

"Brabant heeft nog een flinke woningbouwopgave, de eerstkomende 10 tot 15 jaar moeten er nog ongeveer 120.000 woningen bij komen. Bovendien verandert de vraag naar woonruimte sterk." (Brabantse Agenda Wonen, 2021)

Bovenstaande argumenten en de krapte op de woningmarkt, zowel landelijk als plaatselijk, hebben er toe doen besluiten om woningbouw te realiseren op het perceel. Deze overweging komt voort uit zowel sociale als economische aard.

2.4 Planning

Pulles Grond & Sloopwerken B.V. is voornemen om eind januari 2022 te starten met de werkzaamheden van de asbestsanering. Vervolgens wordt er gestart met het verwijderen van de dakpannen en het dak. Verwachte start voor deze werkzaamheden is begin februari 2022. Er is een ecooloog aanwezig bij het lichten van de dakpannen en het openen van het dak. Pas na het ecologisch vrijgeven door de ecooloog worden verdere sloopwerkzaamheden gestart. Voor aanvang van het broedseizoen zullen struiken en omliggend groen binnen het projectgebied verwijderd worden.

2.5 Soortinformatie

Er is in augustus 2020 door Econsultancy een ecologische quickscan uitgevoerd (Hulst, 2020). Nader onderzoek naar vleermuizen bleek noodzakelijk en is in 2020 en 2021 uitgevoerd door Maasarend, Praktisch in ecologie (Arend, Eindrapportage vleermuisonderzoek Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart, 2021) (Arend, Zolderonderzoek vleermuizen Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart, 2021). Onderzoek naar overige zoogdieren of vogels bleek niet noodzakelijk, conform de quickscan van Econsultancy, indien er gewerkt wordt buiten het broedseizoen van vogels. Er zijn geen beschermde vaatplanten, vissen, reptielen en amfibieën of insecten aangetroffen. Voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op nabij gelegen kwetsbare natuurgebieden.

Soort	Aanvullend onderzoek	Periode/frequentie
Gebieden	• Nee	• N.v.t.
Vaatplanten	• Nee	• N.v.t.
Vleermuizen	• Ja	• Jaarrond onderzoek conform het

		Vleermuisprotocol 2021
Overige zoogdieren	• Nee	• N.v.t.
Vogels	• Nee	• Werkzaamheden uitvoeren buiten broedperiode tussen april en juli.
Reptielen en amfibieën	• Nee	• N.v.t.
Insecten	• Nee	• N.v.t.
Vissen	• Nee	• N.v.t.
Houtopstanden	• Nee	• N.v.t.

Tabel 1 Noodzakelijk nader onderzoek aan de hand van de ecologische quickscan (Hulst, 2020)

Geplande werkzaamheden, waarop dit ecologisch werkplan van toepassing is, worden uitgevoerd begin februari 2022. Hiermee wordt er gewerkt buiten de kwetsbare periode van vleermuizen en vogels. Er vindt geen overtreding plaats van de Wet natuurbescherming 2017.

Er is in 2020 en 2021 nader jaarrond onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen (Arend, Eindrapportage vleermuisonderzoek Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart, 2021), ook heeft er een zolderonderzoek plaatsgevonden (Arend, Zolderonderzoek vleermuizen Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart, 2021). Resultaten van het onderzoek naar vleermuizen staat samengevat in Tabel 2. Hierbij zijn geen verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied of vliegroute vastgesteld van vleermuizen in het projectgebied. Tijdens het vleermuisonderzoek is er geen Huismus of Gierzwaluw vastgesteld in het projectgebied.

De voorgenomen werkzaamheden worden buiten de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd en buiten het broedseizoen van Huismus en Gierzwaluw. Er vindt geen overtreding van de Wet natuurbescherming plaats door de geplande werkzaamheden.

Soort	Verblijfplaats	Foerageergebied	Vliegroute
Gewone dwergvleermuis		X	
Gewone grootoorvleermuis		X	
Ruige dwergvleermuis			
Laatvlieger			

Tabel 2 Resultaten vleermuisonderzoek 2020/2021 (Arend, Eindrapportage vleermuisonderzoek Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart, 2021)

Conclusie is dat geplande werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, conform het ecologisch werkplan, begin februari 2022, zonder overtreding van de Wet natuurbescherming 2017.

In bijlage 1 staat een omschrijving per soort.

3. Risicomanagement

In dit hoofdstuk wordt het risicomanagement besproken.

3.1 Deskundig handelen

Werkinstructies worden twee weken voorafgaande aan de werkzaamheden verstrekt aan de uitvoerenden. Hierdoor is er voldoende tijd om zich in te lezen en eventuele vragen te stellen. Daarnaast is er, direct voorafgaande aan de start van de werkzaamheden, een werkoverleg op locatie waarbij de werkinstructies nogmaals worden doorgenomen. Hierdoor is er een garantie dat de werkinstructies bekend en begrepen zijn.

3.2 Zorgvuldig handelen

Controle informatie in het veld: Het plan van aanpak is bekend bij de uitvoerenden en te allen tijden aanwezig op de werklocatie. Tijdens het startoverleg voorafgaande aan de werkzaamheden wordt er op locaties door de ecooloog gecontroleerd of werkinstructies bekend zijn en begrepen zijn.

Planning: twee weken voorafgaande aan de werkzaamheden is het plan van aanpak beschikbaar voor de uitvoerenden. Begin februari 2022 wordt er gestart met de werkzaamheden op locatie, waarop dit ecologisch werkplan van toepassing is.

Werkwijze: Pannen worden handmatig verwijderd onder begeleiding van een ecooloog. Bij het eventueel aantreffen van een nest wordt het werk stilgelegd, zodat de aanwezige ecooloog kan bepalen hoe verder te handelen.

Geluid, trilling en licht: Er wordt gewerkt met een hoogwerker voor het lichten van de dakpannen, verder vinden deze werkzaamheden handmatig plaats. Het geluid van een hoogwerker is binnen de acceptabele normen voor geluid. Trillingen zijn niet van toepassing bij deze werkgang. In de vroege ochtend is het mogelijk dat er gewerkt wordt met aanvullend licht, maar dit alleen op de locatie waar op dat moment werkt wordt. Ook het openen van het dak wordt in eerste instantie handmatig uitgevoerd met een koevoet, tot dat het pand ecologisch is vrijgegeven en er met zwaarder materieel gewerkt kan worden.

Menselijke aanwezigheid: het team wat de eerste werkzaamheden aan het dak zullen doen, bestaat uit drie personen. Aanvullend is hier de toezichthoudende ecooloog bij aanwezig. Deze personen zijn geen extra invasieve actie binnen het projectgebied.

Omgang met vrijgekomen materialen: De vrijgekomen materialen worden afgevoerd.

Omgang met individuen, rust- en voorplantingsplaatsen en leefgebied: Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in het projectgebied. Mochten er, bij het lichten van de dakpannen en het openen van het dak, toch nesten of andere verblijfplaatsen worden aangetroffen, dan bepaalt de aanwezige ecooloog, hoe verder te handelen. Op die manier wordt de veiligheid van mogelijk aanwezige fauna gegarandeerd.

Onderstaande maatregelen tijdens de werkzaamheden zijn altijd geldend:

- Vanuit de zorgplicht is het een eis om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna;
- Indien, ondanks zorgvuldig handelen, er schade lijkt te ontstaan aan beschermde flora en fauna, wordt er direct contact opgenomen met en ter zake ecooloog;
- Om bodem bewonende dieren de mogelijkheid te geven een nieuw leefgebied te vinden, wordt er gefaseerd gewerkt bij verwijdering van vegetatie, stobben en bodemmateriaal;
- Dieren krijgen de rust en kans om zich te verplaatsen, indien zij worden aangetroffen tijdens werkzaamheden;
- Werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Verlichting dient vleermuisvriendelijk te zijn om verstoring te voorkomen zoals: UV-vrije verlichting, beperkte hoogte lichtmasten, convergerende en naar beneden gerichte verlichting en geen sterk bundellicht;
- Vestiging van Rugstreeppad voorkomen door puinhopen te verwijderen, rijsporen en plasvorming te voorkomen. Daarnaast is het mogelijk een scherm in te graven rondom het plangebied. Deze dient 10 cm te worden ingegraven en verder bovengronds een hoogte van 50 cm te hebben;
- Er wordt rekening gehouden met broedvogels en het broedseizoen, dat globaal loopt van 15 maart tot en met 15 augustus. Ook buiten deze datumgrenzen dient men alert te zijn op de aanwezigheid van broedende vogels. Werkzaamheden worden gestart voor of na het broedseizoen.

4. Verzamelen en uitwisselen gegevens

In dit hoofdstuk wordt het verzamelen en uitwisselen van gegevens behandeld.

4.1 Controle actualiteit soortgegevens

De onderzoeken die zijn uitgevoerd in opdracht van Fairway Projectontwikkeling B.V. zijn uitgevoerd in 2020 en 2021. Onderzoeken mogen maximaal 3 jaar oud zijn en uitgevoerde onderzoeken vallen ruim binnen deze termijn.

4.2 Verzamelen

Alle onderzoeken die vallen onder de Wet natuurbescherming zijn uitgevoerd door Econsultancy of Maasarend. De ecooloog van Maasarend levert alle rapportages van uitgevoerde onderzoeken en het plan van aanpak in één digitale map aan bij Fairway Projectontwikkeling B.V..

4.3 Overdrachtsmomenten

In januari 2022 levert Maasarend de informatie aan bij Fairway Projectontwikkeling B.V.. Zij overleggen dit met de gemeente Moerdijk. Na goedkeuring door de gemeente Moerdijk levert Fairway Projectontwikkeling B.V. de benodigde informatie aan bij Pulles Grond & Sloopwerken B.V..

In begin februari 2022, voor de start van de werkzaamheden behorend bij de ecologisch werkplan, is er een startoverleg tussen uitvoerenden en de betrokken ecooloog.

Tussentijds worden er veldcontroles uitgevoerd door de betrokken ecooloog. Na uitvoering van de werkzaamheden, worden deze nogmaals met elkaar besproken.

5. Communicatie

In dit hoofdstuk wordt de communicatie tussen partijen besproken.

5.1 Taakverdeling

Fairway Projectontwikkeling B.V. is leidend in de communicatie op dit project. Zij onderhouden contact de gemeente Moerdijk. Verder zijn zij ook de schakel in communicatie tussen de uitvoerende partij Pulles Grond & Sloopwerken B.V. en de betrokken ecooloog van Maasarend.

5.2 Overlegmomenten

Halverwege januari 2022 vindt er een overleg plaats tussen Fairway Projectontwikkeling B.V. en de gemeente Moerdijk, over voorgenomen werkzaamheden en planning.

Begin februari 2022, voorafgaande aan de werkzaamheden, vindt er een startoverleg plaats tussen de betrokken ecooloog en de uitvoerenden van Pulles Grond & Sloopwerken B.V..

Bij de start van de werkzaamheden is betrokken ecooloog aanwezig op locatie tot dat de panden ecologisch kunnen worden vrijgegeven. Wel blijft de ecooloog de gehele tijd van uitvoering bereikbaar en kan binnen 30 minuten op locatie aanwezig zijn in het geval dit noodzakelijk blijkt te zijn.

5.3 Evaluatie

Na afronding van de werkzaamheden vindt er een eindevaluatie plaats met de betrokken partijen.

6. Omgang met calamiteiten

In dit hoofdstuk wordt de omgang met calamiteiten voor flora en of fauna beschreven.

Werkzaamheden worden stil gelegd op het moment dat er fauna in gevaar is. De betrokken ecooloog is aanwezig of wordt gewaarschuwd en handelt conform de noodzakelijkheid in het betreffende geval. Zodra de calamiteit verholpen is wordt, door de ecooloog, het werk opnieuw ecologisch vrijgegeven. Meldingen van calamiteiten worden opgenomen in het logboek.

7. Ecologisch logboek

1 februari 2022 - Deel van de groenstrook wordt verwijderd voor asbest sanering.

Ecoloog is aanwezig vanaf 7.15 uur en inspecteert het groen op aanwezige fauna. De groenstrook wordt ecologisch vrijgegeven en werkzaamheden gaan van start vanaf 8.15 uur, waarbij de ecoloog nog enige tijd aanwezig blijft.

Er wordt gewerkt vanuit één werkrichting zodat eventueel gemiste fauna een veilig heenkomen kan vinden.

Werkzaamheden worden tot 11 uur met 1 kraan uitgevoerd. Vanaf 11 uur is er een tweede kleinere kraan aanwezig, voor de delen die met de grote kraan niet bereikbaar zijn. Hierbij wordt nog steeds gewerkt vanuit één werkrichting.

Groen wordt tot ongeveer 3 meter vanaf de gevel verwijderd, in verband met asbest sanering. Overige groen blijft voorlopig staan. Het verwijderde groen wordt afgevoerd in een container, om geen nieuwe rust- en of verblijfplaatsen voor fauna te creëren.

Geen fauna aangetroffen tijdens de schouw. Er is extra gelet op de mogelijke aanwezigheid van Huismus. Geen Huismussen gezien of gehoord in het projectgebied. Wel Huismussen gehoord en gezien op de daken aan de achterzijde van de overliggende panden, Koningin Julianastraat 22 en 24.

Impressie van het aanwezige groen is met beeldmateriaal hier onder weergegeven en op de volgende pagina's.

18 februari 2022 – Deel van het dak van het bijgebouw wordt verwijderd.

Ecoloog is om 7.30 uur aanwezig en maakt een inspectie ronde langs het pand, waar de werkzaamheden zullen plaats vinden. Om 8.00 uur is er volledig licht en zijn in de omgeving ook vogels actief. Bij Koningin Julianastraat 11, direct naast het projectgebied worden Huismussen aangetroffen in de haag en op het dak, in het projectgebied zelf niet.

In verband met de komende storm Eunice wordt er die dag tot 12.00 uur gewerkt door de ecoloog.

Dak wordt geïnspecteerd en er wordt geen flora of fauna aangetroffen, dan behalve een aantal niet beschermde mossoorten.

Eerst wordt er een looppad gemaakt over het dak en wordt de valbeveiliging aangebracht (Figuur 3). Dakpannen worden handmatig verwijderd, van het voorste deel van het bijgebouw. Hierbij worden twee zeer oude nesten van Spreeuwen aangetroffen en verder worden er geen nesten gevonden. Tijdens het verwijderen van de pannen stort er een deel van het dak, nabij de schoorsteen in, door houtrot/houtworm (Figuur 3).

Figuur 3 Looppad bij start en aanbrengen valbeveiliging en ingestort dak door houtrot/houtworm

Vervolgens worden om 10.30 uur de eerste planken van het dak verwijderd aan de eerste zijde (zelfde kant als waar eerder een deel van het dak instortte). Er wordt een half uur gewacht en ook aan de andere zijde worden er planken verwijderd (Figuur 4). De ecoloog blijft nog ruim een half uur aanwezig na de opening van het dak aan beide zijden en controleert het open dak op sporen van Huismus, Gierzwaluw of vleermuizen. Er worden geen dieren of sporen aangetroffen. Betreffende dak wordt ecologisch vrijgegeven.

Figuur 4 Dak aan beide zijden open

21 februari 2022 – Deel twee van het dak van het bijgebouw wordt verwijderd.

Ecoloog is om 09.30 uur aanwezig op de projectlocatie. Procedure van het maken van een looppad en het aanbrengen van de valbeveiliging wordt herhaald. Vervolgens worden de pannen handmatig verwijderd van het dak. Hierbij worden geen vogelnesten aangetroffen. Dit deel van het dak sluit aan op het deel van het dak dat op 18 februari reeds is geopend (Figuur 5). De aanwezigheid van vleermuizen is uit te sluiten door licht en tocht.

Figuur 5 Reeds geopende aansluiting van daken

Ecoloog geeft na het verwijderen van de dakpannen, dat betreffende deel van het dak ecologisch vrij (Figuur 6).

Figuur 6 Dak bijgebouw compleet geopend

23 februari 2022 – Eerste deel dak van hoofdgebouw wordt verwijderd.

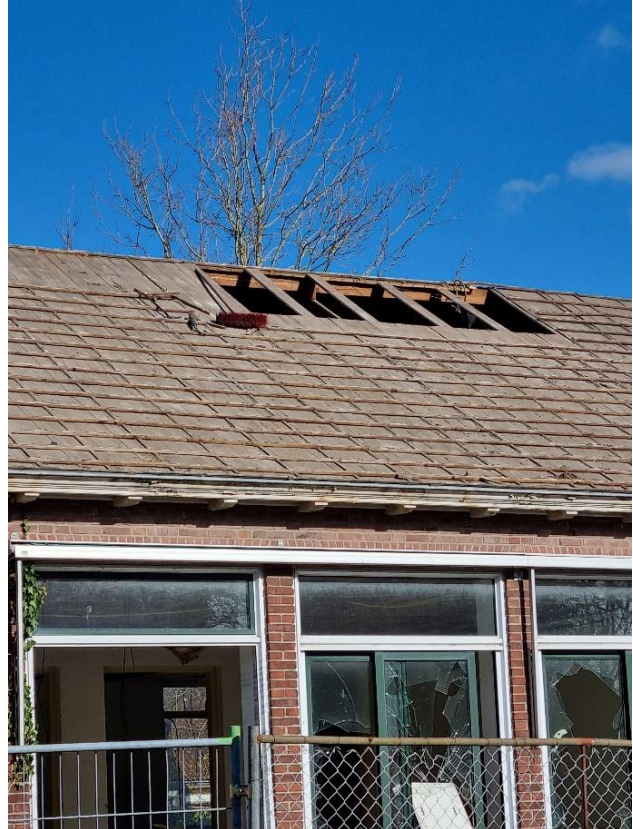
Ecoloog is om 10.00 uur aanwezig. Eerst wordt er weer een looppad gemaakt en vervolgens wordt de valbeveiliging aangebracht. Er wordt een schouw van het dak uitgevoerd, waarbij geen flora of fauna wordt aangetroffen.

Verwijderen van de dakpannen gebeurt handmatig. Hierbij zijn geen nesten van vogels aangetroffen. Vervolgens zijn de eerste dakplanken verwijderd. De ecooloog is ruim een half uur na het openen van het dak aanwezig voor eventuele calamiteiten met vleermuizen (Figuur 8). Er zijn geen vogels of vleermuizen aanwezig in het pand, om 14.00 uur wordt dat betreffende deel van het dak ecologisch vrijgegeven door de ecooloog.

Figuur 7 Pannen verwijderd van het eerste deel van het dak van het hoofdgebouw

Figuur 8 Opening eerste deel dak van het hoofdgebouw

2 maart 2022 – Tweede deel dak van het hoofdgebouw wordt verwijderd.

Ecoloog is om 7.30 uur aanwezig. Er wordt een schouw van het dak uitgevoerd, waarbij geen flora of fauna wordt aangetroffen. Vervolgens wordt van het nog resterende gedekte dak de onderste twee rijen met dakpannen handmatig verwijderd (Figuur 9). Hiermee is het onderste deel van het resterende dak vrij. Er wordt door de ecoloog vastgesteld dat er geen nesten aanwezig zijn in het dak. Het tweede en derde deel van het dak van het hoofdgebouw staan in directe open verbinding met het eerste deel van het dak. Hierdoor is er reeds enige dagen licht en tocht in het dak, waardoor de aanwezigheid van vleermuizen uitgesloten is (Figuur 10).

In het totaal zijn er twee oude spreekuurnesten gevonden in het dak van het complete complex. Deze bevonden zich in het voorstel deel van het dak van het bijgebouw. De staat van deze twee nesten was dusdanig slecht, dat er vastgesteld kon worden dat deze nesten al meerdere jaren niet in gebruik waren. Verder zijn er diverse Huismussen vastgesteld in de directe omgeving van het projectgebied, maar niet in het projectgebied zelf. Tijdens alle momenten waarop de ecoloog aanwezig was, werden de Huismussen gezien bij hagen en daken van woningen rondom het projectgebied. Niet éénmaal is er een Huismus in het projectgebied zelf waargenomen of gehoord. De afwezigheid van Gierzwaluw is gezien de periode van het jaar logisch. Ook zijn er geen nesten van Gierzwaluw aangetroffen in het projectgebied. Alle pannen aan de kopgevels waren met beton bevestigd, wat de afwezigheid van oude nesten kan verklaren.

Er zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen tijdens de ecologische sloopbegeleiding.

Het gehele dak wordt ecologisch vrijgegeven voor sloop op 2 maart 2022 om 09.00 uur.

Figuur 9 Onderste rijen van dakpannen verwijderd van het resterende dak van het hoofdgebouw

Figuur 10 Dak van het hoofdgebouw dat voor vleermuizen reeds ongeschikt is.

Literatuur

- Arend, v. d. (2021). *Eindrapportage vleermuisonderzoek Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart*. Lexmond: Maasarend, Praktisch in ecologie.
- Arend, v. d. (2021). *Zolderonderzoek vleermuizen Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart*. Papendrecht: Maasarend, Praktisch in ecologie.
- Brabantse Agenda Wonen*. (2021, februari 5). Opgehaald van Provincie Noord-Brabant: <https://www.brabant.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ontwikkeling/bevolking-en-wonen/wonen-in-brabant/programma-wonen>
- Google Maps*. (2022, januari 10). Opgehaald van Google Maps: <https://www.google.nl/maps/place/Kon.+Julianastraat,+4793+GH+Fijnaart/@51.6344835,4.4705584,214m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x47c43db1e22bdbaf:0x4c5dae8be9fa0fc0!8m2!3d51.6345989!4d4.4704891?hl=nl&authuser=0>
- Hulst, v. d. (2020). *Rapportage quickscan Wet natuurbescherming Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart*. Rotterdam: Econsultancy.
- Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal*. (2021, maart 10). Opgehaald van Nationale Databank Flora en Fauna: <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>
- Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal*. (2021, november 3). Opgehaald van Nationale Databank Flora en Fauna: <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>
- Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op juli 16, 2018, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>
- (2021). *Vleermuisprotocol 2021*. Nijmegen: Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging.

Bijlage 1: Soortenomschrijving

Gewone dwergvleermuis

De Gewone dwergvleermuis is een gebouwbewonende soort vleermuis. Tijdens de kraamperiode (15 mei-15 juli) zijn er geen verblijfplaatsen van deze soort vastgesteld in het projectgebied. Tijdens de paarperiode (15 augustus-15 oktober) zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. Er wordt kortdurend door Gewone dwergvleermuis gefoerageerd boven de groenstroken in het projectgebied, maar deze zijn te klein van omvang om essentieel foerageergebied te zijn.

Gewone grootoorvleermuis

De Gewone grootoorvleermuis is zowel een boombewonende als gebouwbewonende soort met zeer lange, tere oren. Deze soort heeft een voorkeur voor gemengde naaldbossen, sparrenbossen en opstanden met beuken en eiken. De Gewone grootoorvleermuis is lastig vast te stellen, want het dier moet binnen 5 meter van een batdetector of batlogger vliegen om gehoord te kunnen worden. Tijdens het onderzoek van 1 september is Gewone grootoorvleermuis korte tijd gehoord en gezien, rechtsachter de school, boven de groenstrook en het naastgelegen grasveld. Er is geen verblijfplaats vastgesteld en ook is er geen vliegroute vastgesteld.

Laatvlieger

De Laatvlieger is een gebouwbewonende soort vleermuis. In de kraamperiode (15 mei-15 juli) en tijdens de paarperiode (15 augustus-15 oktober) is de Laatvlieger niet waargenomen.

Ruige dwergvleermuis

De Ruige dwergvleermuis is van oorsprong een boombewonende soort vleermuis, die echter ook in gebouwen wordt aangetroffen. Tijdens de kraamperiode (15 mei-15 juli) en tijdens de paarperiode (15 augustus-15 oktober) is de Ruige dwergvleermuis niet waargenomen in het projectgebied.

Huismus

Huismussen leven, slapen, broeden en eten in groepsverband, zodat ze elkaar kunnen waarschuwen bij dreigend gevaar. Ze nestelen bij voorkeur onder dakpannen en voeden zich met zaden, noten en bessen, maar vangen ook insecten om hun jongen te voeden. Er zijn geen huismussen aangetroffen binnen het projectgebied.

Gierzwaluw

De Gierzwaluw is geheel donker en herkenbaar aan zijn sikkelvormige vleugels. Hij heeft snelle, diepe vleugelslagen, afgewisseld met lange glij- of zweefvluchten. Vanaf april/mei zijn ze ongeveer 3 maanden per jaar in Nederland om te broeden. Dit doen zij in gebouwen, in holtes en onder dakpannen. De Gierzwaluw komt buiten de

broedperiode nooit op de grond of in een boom en zij slapen vliegend. Er zijn geen Gierzwaluwen aangetroffen binnen het projectgebied.

